

УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈ
Дом за душевно оболела лица „Чуруг“

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УСТАНОВЕ
Дом за душевно оболела лица „Чуруг“
ЗА 2023. ГОДИНУ

Датум *02.02.2024.*

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

- I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ
- II. УВОДНИ ДЕО
- III. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА
- IV. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА
- V. СТРУЧНИ РАД
- VI. ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА
- VII. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

I ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Установа за смештај: Дом за душевно оболела лица „Чуруг“

Место (општина/град): Жабал/Чуруг

Година оснивања: 1955.

Директор: ВД директор-а Мирослав Кресић

E-mail: office@domcurug.rs

web adresa: www.domcurug.rs

Адреса и пош. број: Краља Петра I 1, 21238

Телефон:

II УВОДНИ ДЕО

ПРЕДМЕТ ИЗВЕШТАЈА

Годишњи извештај о раду установе обухвата целокупни преглед реализације делатности установе, у смислу стандарда живота корисника, организације стручног рада, пружање услуге домског смештаја и услуге становање уз подршку особама са психичким потешкоћама, стручни рад са корисницима, радна и окупациона терапија, организација здравствене заштите корисника, исхрана, сарадња са другим установама и организацијама, активности у локалној заједници као и сви видови укључивања установе у унапређивање система социјалне заштите.

ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА

Основу за израду извештаја о раду наше установе чини преглед реализованих активности и услуга по службама формираним у установи у смислу достигнутог нивоа пружања услуга домског смештаја и становање уз подршку – смештаја, хране, психосоцијалне подршке, правне заштите, консултовања и здравствене заштите и неге корисницима у Дому за душевно оболела лица „Чуруг“ уз консултацију са надлежним Институтом за јавно здравље Војводине.

КОМЕ ЈЕ НАМЕЊЕН ИЗВЕШТАЈ И КО ЋЕ ГА РАЗМАТРАТИ

Извештај о раду наше установе разматраће органи управљања у установи, као и Републички и Покрајински завод за социјалну заштиту, а биће прослеђен и оснивачу и ресорном Министарству.

III УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

Дом за душевно оболела лица „Чуруг“ је установа за одрасле и старије особе, а корисници који се налазе на смештају су особе са менталним и интелектуалним потешкоћама са територије Републике Србије. Делатност установе су две врсте услуга у области социјалне заштите - услуга домског смештаја и услуга становање уз подршку. Смештај је организован у три објекта – павиљона, са заједничким просторијама трпезарије и кухиње, амбуланте.

Дом пружа и услугу становање уз подршку. Услуга је организована у издвојеном објекату у Чуругу. Услугу тренутно користи 10 корисника у једној стамбеној јединици. Услуге домског смештаја и становања уз подршку остварују се реализацијом програмских активности којима се, у складу са проценом индивидуалних потреба и потреба корисничке групе:

- 1) осигурава безбедно окружење;
- 2) пружа помоћ и подршка у задовољавању свакодневних животних потреба;
- 3) обезбеђује окружење у коме су доступне разноврсне социјалне, образовне, здравствене, културно забавне, спортске и рекреативне услуге у складу са идентификованим потребама корисника.

Пружалац услуге обезбеђује и друге програме који су посебно прилагођени могућностима и интересовањима корисника, а активности су усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника.

Активности усмерене ка развијању и очувању потенцијала корисника, односно припреми корисника за одржив независан живот, реализују се у складу са сврхом услуге, карактеристикама корисничке групе, капацитетима корисника, индивидуалним планом, а у складу са проценом потреба корисника могу обухватити:

- 1) подршку успостављању и одржавању позитивних односа са лицима у окружењу;
- 2) организовање радно - окупационих и едукативних активности које подстичу стицање нових знања и вештина;
- 3) овладавање практичним вештинама, које се користе у свакодневном животу, посебно оним вештинама које се односе на припрему исхране, одржавање личне хигијене и хигијене становања, вођења домаћинства, познавања и коришћења ресурса заједнице;
- 4) подршку у развоју самосталности у доношењу одлука и преузимања одговорности;
- 5) подршку приликом одржавања стамбене јединице и старања о личним стварима;
- 6) подршка корисницима у организовању слободног времена;
- 7) организовање забавних садржаја у складу са интересовањима, жељама и могућностима корисника;
- 8) развој вештина за препознавање и решавање проблема;
- 9) развој социјалних и комуникационих вештина;
- 10) развој вештина за самозаштиту
- 11) пружање рехабилитационих и терапијских услуга.

Услугама домског смештаја и становања уз подршку корисницима се обезбеђује одговарајући смештај и стручна помоћ и подршка у развијању вештина које су од суштинске важности за њихово што потпуније укључивање у заједницу, у зависности од потреба корисника и у складу са његовим интересовањима и жељама.

Рад запослених организационо је подељен по службама, те постоје:

- Служба социјалног рада;
- Служба за здравствену заштиту;
- Служба исхране и набавке;
- Служба за финансије и рачуноводство;
- Служба општих и правних послова;
- Техничка служба

Установа располаже довољним бројем радних просторија, опремљених свим неопходним средствима за рад, поседује довољан број компјутера, штампача, скенера, као и опрему за рад здравствених радника. Претходни простор радне терапије, који је био неуслован, мале квадратуре сада не постоји због грађевинских радова на изградњи и реконструкцији установе, а објекат где се налазила просторија радне терапије је срушен. Тренутно се за потребе радне терапије и групног рада са корисницима користе ходници и двориште дома на отвореном, у складу са временским условима. Обим активности и број ангажваних корисника у прошлој години овисио је о просторним могућностима организације групног радно-окупационог ангажовања.

Установа има задовољавајући возни парк, поседује два санитета, два комби возила, и једно путничко возило са простором за терет (Конкурс-Опортунити).

Кухиња је опремљена новим уређајима, сем расхладних уређаја у кухињи који су старије производње али још увек функционални, магацин поседује нову расхладну комору.

Услови становања корисника

Намена простора	површина у кв. метрима
спаваоница	500
дневни боравак	100
трпезарија	200
гардероба	Нема
радионица	Нема

сала за физичко васпитање	Нема
зелене површине	6000
Укупан простор којим установа располаже	6800

Подаци о смештајним капацитетима:

Структура смештајних капацитета		
Категорија смештаја	Број смештајних јединица	Број места у тој категорији
Једнокреветна соба	2	2
Двокреветна соба	/	/
Трокреветна соба	3	9
Вишекреветна соба	33	189
Укупно	38	200

Подаци о смештајним капацитетима у услузи „становање уз подршку“:

Структура смештајних капацитета		
Категорија смештаја	Број корисника	Квадратура по кориснику
Кућа бр. 1	10	16м2
Укупно	10	

2. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

Током 2023.године, у установи је било 70 запослених.

Р.број	Радно место	Број извршилаца	Степен стручне спреме	Врста радног ангажовања	Старост (у годинама)	Родна припадност
1	директор	1	ВП 1, дипломирани економиста	Уговор о раду са директором на основу Решења о именовању	54 год.	М.пол
2	Правник- секретар	1	ВП 1, дипл.правник	Рад на неодређено време	47год.	Ж.пол

3	Социјалн и радник	1	VII 1 Дипл.социјалн и радник	Рад на неодређено време	62 год.	Ж.пол
4	Радни терапеут	3	Дипломирани менаџер, дипломирани терапеут, дипломирани дефектолог.	Рад на неодређено време,	Просек 29-52 год.	Ж.пол
5	Радни инструкто р	1	Средња стручна школа	1 запослена- рад на неодређено време	52 год.	Ж.пол
6	Лекар опште праксе	1	VII 1, лекар опште праксе	Рад на неодређено време	49 год.	М.пол
7	Главни медицинс ки техничар	1	VSS виши медицински техничар	Рад на неодређено време	36 год.	М.пол
8	Медицинс ка сестра и техничара	11	IV, медицинска сестра	Рад на неодређено време .	Просек 27-60 год.	3 извршиоца м.пола и 8 извршилаца ж.пола

9	Неговате љица	13	8 извршиоца са III, ССС разл.профила	Рад на неодређено време	Просек 32-62 год.	Ж.пол
10	Финансиј ско рачуново дствени радници	5	2 извршиоца са IV ССС економског смера, гимназија и техничка школа а шеф рачуноводства, дипломирани економиста	Рад на неодређено време,	Просек 36-58 год.	Ж.пол
11	Референт за правне, кадровске и админист ративне послове	1	IV, ССС, економски техничар	Рад на неодређено време	34 год.	Ж.пол
12	Шеф кухиње- руководи лац службе исхране	1	IV, ССС Гимназија	Рад на неодређено време	58 год.	Ж. пол
13	Кувар	5	III, ССС, угоститељског	Рад на неодређено	Просек 46-63 год.	1 извршилац М пола и 4

			смера	време.		извршиоца Ж.пола
14	Сервирка	2	III, CCC, угоститељског, смера, IV CCC економског смера,	Рад на неодређено време	Просек 41-58 год.	Ж.пол
15	Возач	1	IV, CCC,саобраћај на школа	Рад на неодређено време	51 год	М.пол
16	Помоћни радник	1	III, CCC, техничког смера	Рад на неодређено време	44 год.	М.пол
17	Чувар (обезбеђе ње)	4	НК, III, CCC, техничког смера	Рад на неодређено време.	Просек 30-60 год.	М.пол
18	Спремачи ца	5	2 извршиоца НК, 1 извршилац ПК, 1 извршиоц са III, CCC, техничког смера	3 извршиоца Рад на неодређено време, 2 извршиоца рад на одређено време до 31.12.2023.	Просек 46 год	Ж.пол
19	Бербер	1	III, CCCчувар	Рад на	40	Ж.пол

				неодређено време		
20	Вешерка	2	IV , ССС, техничког смера	Рад на неодређено време	Просек 34-53 год.	Ж.пол
21	Кројачица	1	1 извршилац III , ССС, техничког смера	Рад на неодређено време	63 год	Ж.пол
22	Пољопри вредни техничар	1	1 извршилац , ССС, пољопривредно г смера, четворогодишњ а школа	Рад на неодређено време	50 год.	Ж.пол
23	Лекар специјали ста психијата р	1	Спец.психијатр ије и судске медицине	Уговор о допунском раду	49год	Ж.пол

3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Установа обезбеђује запосленима континуирану едукацију у свим сферама рада путем обезбеђивања учешћа стручним семинарима и едукацијама, које су намењене за особље различитих профила: здравствени радници, рачуноводствени радници, правник, социјални радници и радни терапеути, а спремна је подржати и све видове лиценцирања у складу са новим Законом о социјалној заштити. Током 2023. године

Дом “Чуруг” је имао сарадњу са релевантним институцијама и субјектима на пољу едукације радника.

4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Сарадња са упутиним органом, Центрима за социјални рад је у суштини коректна, али са смањеним бројем посета од стране стручних радника Центара и када је у питању непосредно старатељство, где смо најчешће били иницијатори посета. Упутни Центри кроз размену и усаглашавање Индивидуалних планова услуга као неопходност у раду са корисницима, активно учествују у планирању услуге. Приликом смештаја и регулисања статуса корисника такође већи број Центара активно учествује, као и приликом успостављања контакта са сродницима/старатељима и другим блиским особама за корисника.

Проблем у сарадњи је са мањим бројем центара и он је везан како за доступност стручних радника/старатеља, као и за незаинтересованост стручних радника за пружање адекватне подршке особама на смештају из разлога наводне преоптерећености са разновирним ангажовањима у оквиру Центра. Проблеми су се јављали у случајевима наплате насталих дугова за смештај, што је везано за благовремено достављање Решења о праву на смештај, где се прецизира начин плаћања и обавезује учесник у трошковима смештаја. Међутим, новом процедуром у пријему постигли смо током 2023. године благовремену доставу Решења са прецизираним начином плаћања и одговорнијем приступу старатеља односно задужене особе за трошкове смештаја, као и код давања Изјава лица предвиђених за плаћање/учешће у трошковима смештаја за коју је неопходно да буде оверена од стране нотара. Сходно томе јавља се проблем код старатеља (сродника или непосредних старатеља), који имају овлашћења и приступе текућим рачунима корисника те обавезу обезбеђивања припадајућег депарца на месечном нивоу, а ажурност и благовремена достава изостаје. Током претходне године интензивно смо радили на отварању текућих рачуна за кориснике који то нису поседовали, а у складу са препоруком надлежног Министарства. Наилазили смо на проблеме у сарадњи са матичним Центрима који су се односили на неажурност, што стваралодатне тешкоће у исплати депараца, као и задржвање личног документа корисника дуже него што је неопходно.

Такође код прикупљања документације за Захтев за смештај корисника, може се констатовати да иста у већини случајева није потпуна, те је тражена допуна како би се могла донети ваљана одлука или добити што више података о лицу које долази на

смештај. У складу са тим проблемом а у сврхе отклањања, обавештавали смо матичне Центре, достављајући списак потребне документације. Током 2023. године да бисмо убрзали доставу недостајуће документације слали смо директне е-маилове супервизорима Центара, што је практичније и допринело је бржој достави тражене документације. Већина Центара недоставља Планове услуга који се односе на корисника те сматрају да нама као установи исти није неопходан, а исто тако поврат потписаног Индивидуалног плана улуге (послатог са наше стране) изостаје.

У контексту тога треба истаћи проблематику ажурности Центара у погледу преиспитивања одузете пословне способности корисницима и у делу потврде претходног статуса. Тиме изостаје информација о кориснику, односно да ли остаје и даље лишен пословне способности или се статус променио. Исто тако, уколико дође до промене старатеља или водитеља случаја, немамо повратну информацију да је дошло до промене, а само Решење се не доставља нашој Установи односно кориснику који је на смештају, те нисмо у могућности да ступимо у контакт са старатељем (непосредно или сродничко старатељство) или водитељем случаја који најчешће не познаје корисника на смештају, обзиром на прихватање предмета у коме није суделова приликом смештаја.

Генерално последње две године јавља се проблем обнове докумената односно израде личних докумената, здравствених картица, иако с наше стране ажурирамо захтеве и достављамо потребну документацију за исту. Како бисмо отклонили наведени проблем за израду/оверу Картица здравственог осигурања користили смо е-маил адресе Центара, што је допринело ажурнијој реакцији са њихове стране.

Дом сарађује са следећим установама и организацијама:

Центрима за социјални рад

Неуропсихијатријским болницама

Основни Суд у Новом Саду

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Мировински фонд Републике Хрватске

Пензијски фонд Босне и Херцеговине

Дом здравља Жабалъ

Клинички центар Војводине

Апотекарске установе

Удружења послодаваца Србије и Војводине
Завод за заштиту здравља Нови Сад
Црвени крст АПВ
УЈП –Трезор Темерин
са добављачима Дома
НИП Образовни информатор
Локалном самоуправом-Скупштина општине Жабалъ
Матична служба Месне заједнице Чуруг
Банка Поштанска штедионица
Пошта Чуруг
и другим сродним установама.

Сарадња се одвија у домену обављања вршења делатности социјалне заштите, а везана је за све њене аспекте од смештаја корисника, његовог лечења, побољшања услова смештаја, донација, наплате смештаја, рационализације трошења оскудних средстава којима установа располаже, па све до едукације запослених који обављају ове послове у установи.

Сарадња на локалном нивоу са органима локалне самоуправе:

На задовољавајућем је нивоу, почев од представника локалне самоуправе у органима управљања, па у свим осталим активностима Дома-помоћ у спровођењу инвестиционих капиталних улагања где представници локалне самоуправе дају позитивно мишљење за исходовање средстава за вршење истих итд.

Сарадња са Центром за социјални рад „Солидарност“ Жабалъ је интензивирана, с обзиром на активности, учешће и улогу истог када говоримо о корисницима Дома сатериторије општине Жабалъ, којих има 15.

Сарадња са Домом здравља Жабалъ је на задовољавајућем нивоу.

IV КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

4.1. КОРИСНИЦИ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

Током 2023. године на смештају је током целог периода године боравило укупно 220 корисника. На дан 31.12.2023. у Дому је боравило 201 корисника, 103 жене и 98 мушкараца. Од укупног броја корисника, дакле 220, из табеле 20. која се односи на структуру корисника према узрасту и полу, утврђено је да је током 2023. године на смештају било 111 жена и 109 мушкараца.

4.2. КОРИСНИЦИ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА ПРЕМА СОЦИОАНАМНСТИЧКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА

У табелама Извештаја датог у excel формату дати су показатељи корисника по разним структурама. У овом тексту извештаја осврнућемо се на тенденције пораста или смањења или других промена у овој години у односу на претходне године извештавања, а све у складу са датим параметрима.

Такође, видљиво је да је највећи број корисника заступљен у старосном распону од 26-64 година и то 151 корисника, док је број корисника старијих од 65. година је 69. Надаље, ова потреба за подршком нам је ближе дата у табели 25. која говори о корисницима и стварном разлогу њиховог смештаја. Видљиво је да је од укупног броја корисника, њих 16 смештено у нашу установу из разлога што породица корисника из различитих разлога није спремна да води бригу о кориснику, а њих 7 нема ближе сроднике (родитеље, децу, брачне другове), а њих 9 је социо-материјално угрожено, те из тог разлога Центар за социјални рад врши обраду за домски смештај. Само 1 корисник је смештен у Дом на личну иницијативу. Сходно овој табели даје се закључити да, породица сама, без адекватних сервиса подршке у локалној заједници, најчешће исцрпи своје могућности бриге о свом сроднику у отвореној социјалној средини, обзиром да исти живи унутар породице дужи низ година са истим проблемом. Пратећи разлоге обраде Центара и пристигле захтеве по нашим подацима значајан број корисника, њих 27 на смештај долазе из разлога што породица нема услова/има тешкоће у организацији свакодневног функционисања, а што у наведеној табели бр. 25 не постоји као релевантан разлог, те смо наведени број корисника уврстили у ставку „остали разлози“. Сматрамо да горе наведени разлог треба постојати у табели због учесталост процене упутног Центра као разлог за обраду и коришћење услуге

социјалног збрињавања. Обзиром на тренутну ситуацију у друштву, примарна породица корисника је окупирана свакодневним животним тешкоћама и организацијом сопственог живота и борбом за стицање основних материјалних средстава, које врло често нису довољне за стварање услова за бригу о сроднику који је оптерећен болешћу.

Гледано на дужину боравка (табела бр.26) у нашој установи на дан 31.12.2023. године може се закључити да највећи број корисника, њих 49 борави у дому од 11 до 19 година, 45 корисника борави у дому од 6 до 10 година, док је 32 корисника на смештају преко 20 година. На смештају од 7 месеци до годину дана налази се 12 корисника, док је 19 корисника на смештају од 1-2 године, док је 36 корисника на смештају од 2 до 5 година, а 11 корисника се налази на смештају краће од 8 месеци.

По територијалној структури корисника (табела бр.27) видљиво је да је са територије округа у ком је установа присутно 14 корисника, док је 187 корисника према пребивалишту ван округа у којем је установа.

У табели број 28. изражен је број корисника у односу на врсту инвалидитета па је видљиво да је 159 корисника са душевним обољењем, вишеструко ометених је 39 корисника. Може се закључити да заступљени приједи одговарају категорији установе и делатности за коју је основана. Током године 22 корисника било је у категорији зависни, а 179 корисника полузависни у погледу покретљивости.

Редован контакт са сродницима у дому и на викендима у примарној породици има 24 корисника, редовне посете од стране сродника у дому има 23 корисника, што се побољшало у односу на претходну годину из разлога укидања Ковид мера. Повремене посете од стране сродника у дому има њих 33, ретке посете, без предвидљиве динамике има 29 корисника. Највећи број корисника комуницира са сродницима искључиво телефонским путем, њих 45, а контакте уопште нема 24 корисника. 23 корисника нема сроднике са којима би одржали комуникацију. Обично је та категорија корисника опредељена и под непосредним је старатељством Центара за социјални рад те стога не постоји пристији контакт.

Везано за примарну породицу, Центар за социјални рад активира сродника када се ради о постаљању званичног старатеља подобног за вршење старатељске дужности, па тако имамо следећу структуру: 72 корисника где је старатељ сродник, 96 корисника где се врши непосредно старатељство, а 33 корисника није под старатељством.

4.3. ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Током године, наш Дом напустило је 19 корисника, од чега је 18 корисника преминуло док су се 1 корисница вратила се у биолошку или сродничку породицу. Реализовано је 23 нова пријема, а током 2023. године је пристигло 398 захтева за смештај особа са територије целе Србије. Овакав број захтева за смештај говори о потреби повећања капацитета за смештај корисника наше категорије, како у нашем Дому тако и у другим установама социјалне заштите. У прилог томе говори рапидно повећан број особа са менталним тешкоћама било да се ради о млађој или старијој популацији које не могу добити адекватну подршку на локалном нивоу, те се прибегава обради за домски смештај. Целокупна слика свих лица обрађених путем захтева за смештај, који су прошли кроз нашу установу, говори о социјалном статусу здравствено најугроженије популације, категорије особа са менталним тешкоћама (душевно обољење, ментални дефицит) које услед оптерећености болешћу нису способне и немају капацитете за привређивање друштву и обезбеђивање личног просперитета. Током 2023. године уочљив је пораст броја Захтева особа старије животне доби оболелих од деменције или Алцхајмерове болести, што се такође подводи под душевно обољење, те се тако врши притисак за смештај таквих особа у нашу установу где не поседујемо просторно-кадровске ресурсе за пријем, бригу и безбедно окружење. Упоређујући број захтева у последње две године, евидентно је да је у току 2023. године било 59 захтева више него у току 2022. године, што говори у прилог већој потреби за повећањем капацитета установа социјалне заштите са адекватним условима.

Током године вођена је листа чекања, на којој је завршно са 31.12.2023. године налазило 68 особа. У поређењу са претходном 2022. годином, евидентно је да је повећан број захтева на листи чекања одраз повећаног укупног броја захтева, односно потребе за социјалним збрињавањем. Крајем године обавештавамо Центре везано за захтеве које је потребно допунити, а што није реализовано, шаљемо упите да ли је и даље неопходан пријем или да се изврши поврат захтева. Врло често, након дужег временског периода на листи чекања добијамо податак да је лице у захтеву већ смештено или преминуло те не постоји потреба за смештајем у нашу Установу, зато што је динамика природног одлива у нашој установи спорија обзиром на старосну категорију корисника и доступност специјалистичких служби када је у питању здравствена угроженост. Код заинтересованих за смештај тражи се обнова

мед.документације, ради бољег увида у здравствено стање потенцијалног корисника, што утиче на комплијатност и адаптивност.

Када говоримо о припремљености корисника за домски смештај инсистирамо на доласку на смештај из болничке установе, где се потенцијални корисник уведе у терапијски процес и припреми на колективни смештај. Супротно томе, сваки долазак на смештај из кућних услова носи са собом ризик од самовољног напуштања установе као и проблема у адаптивном периоду које је праћено одбијањем домског смештаја, непоштовањем домског кућног реда, праћено евентуалним инцидентним ситуацијама, као и оптуживањем породице за сам смештај. Упркос нашем инсистирању на поменутој процедури доласка на смештај из болничких услова, услед притисака за ургентан пријем и решавање неког од проблема у отвореној социјалној средини, прибегава се наметању ургентног пријема без адекватне припремљености корисника што је често праћено управо наведеном проблемима у адаптацији.

4.4. НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА

Током 2023. године није евидентирана пријава насиља над корисницима, што је, могло би се рећи, интензивније сарадње и рада са корисницима од стране запослених узимајући у обзир смањене просторне капацитете, и присуство грађевинских машина у непосредном окружењу корисника.

Едукацијом запослених у погледу приступа и разумевања корисника, приближавао се однос према сваком појединачном кориснику имајући у виду различитост сваког од њих.

4.5. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствену заштиту у Дому за душевно оболела лица Чуруг, у 2023. години пружало је 11 медицинских сестара-техничара, запослених на неодређено време, те један лекар опште праксе запослен на неодређено време и један специјалиста психијстрије, ангажован по уговору о допунском раду.

Служба здравствене заштите обезбеђује редовно примењивање хроничне терапије, која се примењује орално, до три пута дневно, и ампулиране, која се примењује у облику депо препарата. Током 2023. године дато је нешто више од 820 ампула депо препарата. Такође је редовним праћењем здравственог стања свих корисника

интервенисано терапијски у складу са акутним индивидуалним потребама појединих корисника, и индивидуалним потребама у смислу праћења и лечења основног хроничног обољења. Обављено је 1727 прегледа лекара опште праксе и 580 прегледа психијатра. Притежно се обављају све медицинске радње по налозима лекара. Код потребе за лечењем у установи вишег ранга, обезбеђен је превоз и медицинска прања сваком кориснику, као и одговарајућа нега у постоперативном и другом периоду опоравка. Током 2023, у 240 наврата је за кориснике ради обављања специјалистичких прегледа обезбеђена подршка, односно санитарски транспорт са медицинском пратњом. Због погоршања основне болести је хоспитализовано 25 корисника на психијатрским установама, а 23 хоспитализација је обављено због соматских обољења. Правовремено се збрињавају задесне повреде, којима су наши корисници нарочито склони због природе своје основне болести. Два пута годишње се обавио систематски преглед свих корисника и притом је адекватно одговорено на све новооткривене здравствене проблеме код наших корисника. Обезбеђено је присуство здравствених радника током сваког њиховог obroка, због склоности корисника честом акциденталном гушењу храном због природе основне болести, где су правовременим и одговарајућим интервенцијама здравствених радника спречени смртни исходи, те у току 2023. године, упркос многобројним акцидентима, није било нити једног таквог смртог исхода. Здравствено–васпитни рад се врши у индивидуалном програму, посебно прилагођеном сваком кориснику.

Током 2023. остварена је вакцинација против сезонског грипа, 147 корисника, за које смо добили сагласност старатеља. Укупно је дато 147 доза вакцина.

Током 2023. у епидемији ковида 19 је било заражено 35 корисника, од којих су 3 корисника била болнички лечена.

Природни одлив корисника услед смртог исхода је у току 2023. био у вишегодишњем просеку на нивоу наше установе (13 смртних исхода у Установи), а повећан на нивоу корисника који су преминули у току болничког лечења, где је преминуло 5 корисника (УЦ КЦВ, ИПБ Ср. Каменица, СБПБ Нови Кнежевац).

Придржавањем противепидемијских мера усмерених против епидемије ковид 19 и остваривањем изузетно добре сарадње са службом пнеумофтизиологије локалног Дома здравља и надлежним епидемиологом ИЗЈЗ Војводине, у 2023. години смо успели да пребродимо епидемију КОВИД- 19, као и епидемију сезонског грипа на нивоу установе, као и да заштитимо кориснике од даљег обољевања.

V СТРУЧНИ РАД

Током 2023. године акценат у стручном раду стављен је на оснаживање корисника за већи степен самосталности и партиципацију у доношењу одлука важних за задовољење њихових потреба унутар самог Дома. Друго, велики акценат је стављен јена обнављање нарушених и одржавањепостојећих породичних односа, како телефонским путем, тако и подржавањем посета и одлазака корисника на викенде. Такође, ради се на одржавању услуге становања уз подршку, кроз свакодневне контакте и пружање подршке корисницима који користе ову услугу. Од септембра месеца се активно радило на припреми једног корисника који користи услугу срановања уз подршку на излазак из установе у примарну породицу, а на захтев мајке и лично интересовање. Припрема се односила на реализацију одлазака на викенде а затим на продужене викенде како би се постепено привикао на отворену социјалну средину. Боравак у становању уз подршку у протекле 3 године довело је до побољшања самосталности, оспособљености за коришћење услуга у заједници те је пружило предуслове за прихватање његовог повратка од стране примарне породице.

Начин рада социјалне службе, као и приступ стручних радника и сарадника корисницима у великој мери је диктиран условима смештајних капацитета и окружења, као и присуством грађевинских радова у блиском окружењу. У том смислу је интензивирао рад са корисницима на сензибилизацији и разумевању тренутног стања. Кроз сав стручни рад са корисницима и разноврсне активности које спроводимо у установи (секције, радно-окупационе, културно-забавне и сл.), трудимо се да позитивно утичемо на развој и очување потенцијала корисника, као и на даље оспособљавање и самосталност корисника, односно на стицање животних и комуникацијских вештина. Активности у скопу радно-окупационе терапије у протеклој години реализоване су са одређеним изменама узимајући у обзор почетак градње нових објеката, односно рушења објекта у коме се налазила просторија радне терапије. Сходно томе радна терапија се организовала у холу првог и другог павиљона, као и на отвореном у складу са временским условима због скучености постојећих просторија и вишенаменског коришћења.

Установа у својој организационој делатности при радној терапији има више различитих секција које се су се организовале у малим групама, зависно од интересовања корисника. Корисници су се, сходно томе, ангажовали у секцији ручне

радиности, ликовној, информатичкој, библиотекарској, шаховској, литерарној или музичкој секцији, пренос робе, рад у дворишту, уређење цветних површина, хигијена по павиљонима, бинго, друштвене игре, креативне радионице –израда мирисних свећа, и сл. Кроз разне видове секција и ангажовања, укупно је ангажовано 38 корисника. Код ове категорије корисника радно-окупационо ангажовање се прихвата као активно у трајању од 30 минута до 2 часа, обзиром на психофизичке способности, концентracију која је у већини случајева оптерећена свакодневном терапијом и основном болешћу. Смањен број радно ангажованих корисника произилази из старосне структуре, као и физичке оптерећености болешћу и последицама Ковида. Такође, новопримљени корисници током 2023. године су у већој мери оптерећени болешћу по соматском типу, те нису у способности да се радно-окупационо ангажују, већ им је неопходна појачана нега и надзор неговатељица и медицинског особља.

Током 2023. године, као и ранијих година, унутар Дома, организовали смо разне културно-забавне програме поводом обележавања свих важнијих државних и верских празника, како православних тако и католичких. Тако су организовани програми поводом прославе Нове Године, Божића, Међународног дана жена, Ускрса, домске Славе Св. Василије Острошки. Такође, организовали смо једнодневни излет у Београд и околину, као и Ликовну долину за већи број учесника како гостију, тако и корисника нашег дома. Културно-забавни програми су се одржавали за све кориснике Дома.

У протеклој години смо учествовали по позиву на седам традиционалних манифестација у другим установама, где се за сваки одлазак припремала група корисника који су равноправно учествовали са сродним установама.

Уобичајено иницирање посете корисника својим сродницима, како у породицама, тако и у другим установама, у току протекле године је већим делом реализовано. Подстицање на самосталне изласке ван установе, те активирање корисника на лични ангажман око набавке по сопственој жељи произвело је задовољство и унело промену диманике у дневном ритму дана који је до тада постојао. Корисници су и даље подстицани на контакте са сродницима, старатељима а остварен је и значајан број посета са изласцима ван Дома.

Када говоримо о сарадњи са Центрима, уочени су многи недостаци и проблеми. Један од најраспрострањенијих је да корисници на домски смештај долазе у потпуности неприпремљени, често погрешно информисани, против своје воље (али уз сагласност старатеља). Неретко се збива да корисници на смештај дођу са информацијом да долазе на кратко, две-три недеље или на додатне претраге, што отежава адаптацију корисника

и комплијантност. Понекад се у документацији не прикаже реално стање корисника и тада долази до грубог одбијања смештаја са агресивним манифестацијама спрам осталих корисника. Процена матичног центра за социјални рад не буде адекватна ни примерена могућностима наше установе за пружење неопходне подршке, а инсистирања и притисци за хитан пријем резултирају пријемом, што доводи до ризичних ситуација са инцидентним последицама. Поред овога, важно је поменути и да се старатељство по службеној дужности стручних радника Центара стално изнова показује као неадекватно решење по питању заштите интереса корисника. Чест је случај да радници центара за социјални рад, вероватно због великог броја случајева, и не познају кориснике којима су старатељи; посете и виђење старатеља и корисника су у великом броју случајева јако ретки, па понекад прође и више година без директног контакта. Вршење старатељства, своди се у највећем броју случајева на административне дужности и правне послове, које стручни радници центара обављају са кашњењем уз објашњење да су на боловању и да је смањен број запослених у Центру. Друге потребе корисника, које се односе на квалитет њиховог живота, њихов развој и могућности промене њиховог статуса, најчешће се не разматрају, пошто се смештај у установу схвата као „једино адекватно решење“. Уочена је честа незаинтересованост а понекад чак и отпор стручних радника ЦСР везано за повраћај пословне способности, која потиче из забринутости да ће се корисници уколико им пословна способност буде враћена вратити у места одакле потичу, поштујући при томе материјални и социјални статус корисника. Такође, стручни радници појединих Центара, често изражавају скептичност у погледу капацитета корисника, чак иако су промене уочене од стране вештака и забележене у документацији стручних радника Дома, иако са њима нису контактирали дужи низ година. Неретко имамо пријеме корисника који су пре смештаја у дом учинили неко кривично које је резултирало судским процесом, а да се то није уврстило у анамнезу корисника у Захтеву за смештај, те по реализацији смештаја након неког времена (и до годину дана) на име корисника стиже Решење надлежног Суда о обавезној мери психијатријског лечења. Са тим у вези, надлежни Суд захтева редовне извештаје о спровођењу одређене мере, што није домен рада наше установе. При томе, Центри за социјални рад као орган старатељства датих корисника, се не ангажују око измештања у адекватну здравствену установу која спроводи наложене мере.

Постоји и добра пракса и сарадња са неким Центрима где се на основу добре и реалне процене стања на терену, пружа примерена подршка кориснику и усмерава се ка реалном схватању стања и својих капацитета, ако би изашао ван установе.

Важно је напоменути да смо са појединим Центрима за социјални рад успоставили изузетно добру сарадњу, којом се постиже правовремено и адекватно задовољење потреба корисника. Стручни радници ових Центара редовно корисницима шаљу пакете, једнократну помоћ и у телефонском су контакту са својим корисницима. Индивидуални и групни стручни рад са корисницима се реализовао интензивније обзиром на захтеве корисника у условима ограничених просторних капацитета. Новом организацијом и додатном ангажованошћу (соц. радника, рад. терапеута, рад. инструктора и неговатељица) током 2023. године су се успешно реализовале набавке и обезбеђивање неопходних ствари за кориснике, које нису у домену услуге. Овакав начин рада са корисницима је смањио фрустрациони набој и незадовољство, а и отклонио страхове у тренутним условима.

Стручни рад запослених током године такође се огледао и у активнијој улози у процесу поновног преиспитивања пословне способности. Корисници у процесу, информисани су о значењу вештачења, те о самом значењу правних последица лишавања пословне способности.

Такође, стручни рад запослених се интензивирао у погледу отварања текућих рачуна за кориснике те ургенција према Центрима и сродницима да прате неопходну динамику дотока новчанох средстава намењених за личне потребе корисника.

VI ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА

Током 2023. године настављено је пружање услуге становање уз подршку у једном објекту у Чуругу. Станари-корисници у кући за становање уз подршку су самостални у смислу доласка у дом по намирнице, терапију, као и набавке за своје личне потребе. Структура корисника је остала иста, с тим да се један корисник активно припремао за одлазак из установе у примарну породицу.

У неколико наврата, због здравствених проблема, корисници из куће су долазили у Дом на одређени временски период како би се испратило здравствено стање, обавиле потребне анализе, те су се по побољшању, уз одобрење лекара враћали у кућу. Такође, без обзора на висок степен самосталности корисника, праћењем досадашњег становања уз подршку, од 2015. године, наведеног броја корисника долази

се до података, а на основу евиденције из социјалне и здравствене службе да поједини корисници сходно својој стросној доби захтевају интензивнију подршку и праћење у здравственом погледу. Стога смо имали двоје корисника који су због психосоматског разлога морали бити враћени у домске услове ради праћења здравственог стања, где ће се на основу евентуалног побољшања проценити њихов повратак назад у кућу за становање уз подршку.

Због већег броја корисника који живе заједно (њих 10), били су изузетно потребни редовни обиласци од стране социјалног радника и радних терапеута, како би имали сву неопходну подршку у обављању кућних послова, подели обавеза, одржавању пријатне атмосфере и међусобног слагања. То је резултирало појачаном хигијеном простора и личном хигијеном, као и добрим међуљудским односима међу корисницима, уз међусобно помагање.

VII ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Дом за душевно оболела лица „Чуруг“ је током 2023.године настојао да ради на усавршавању пружања услуге за чије вршење је основан као и пружање целодневне бриге о корисницима. У сврхе побољшања стандарда услуге домског смештаја настављени су радови на изградњи и реконструкцији објеката Дома, што ће проширити просторне капацитете и значајно побољшати услове живота корисника.

Приоритет у раду био је свакако статус корисника, ширење спектра права, побољшање услова живота и очувања здравственог стања корисника, те рад на њиховој ресоцијализацији и изналажењу адекватнијих решења за њихове потребе. Ангажман запослених је био појачан обзиром на текуће радове и тренутно смањење просторних капацитета а са планом пресељења у боље услове и више стандарде становања што захтева припрему корисника на ново окружење и очување новог животног простора. Доста се радило и на што већем укључивању корисника у заједницу, сензибилизацији локалне средине за потребе особа са психичким потешкоћама које су на домском смештају, као и на едукацији и сензибилизацији запослених. Такође, велики акценат се стављао на комуникацију са сродницима и старатељима, као и матичним Центрима за социјални рад, у погледу обавештавања и приближавања будућег концепта изградње наше установе са бољим домским условима. Осим горе наведеног контакти са сродницима и Центрима су вођени у смеру задовољења изражених личних потреба

корисника на смештају где се постизало опште задовољство корисника, а уједно се одржавао сроднички контакт.

Дом ће се, као и до сада, укључити на свим нивоима у поступак разраде и примене Закона о социјалној заштити и доношење и спровођење свих подзаконских аката који прате и обезбеђују примену основног закона и у том смислу, перманентно укључивати запослене у едукације ради стицања и очувања стручности у раду са корисницима и обезбеђивања позитивног пословања читаве установе.

Изражавамо спремност да прихватимо све сугестије и помоћ која ће подићи ниво услуге коју пружамо на виши ниво.

Овај наративни део Извештаја о раду за 2023. годину разматрати уз прилог урађен у програму Аурора, који чини његов саставни део.